

XLIX. zasedání Akademického sněmu AV ČR

---

15. prosince 2016

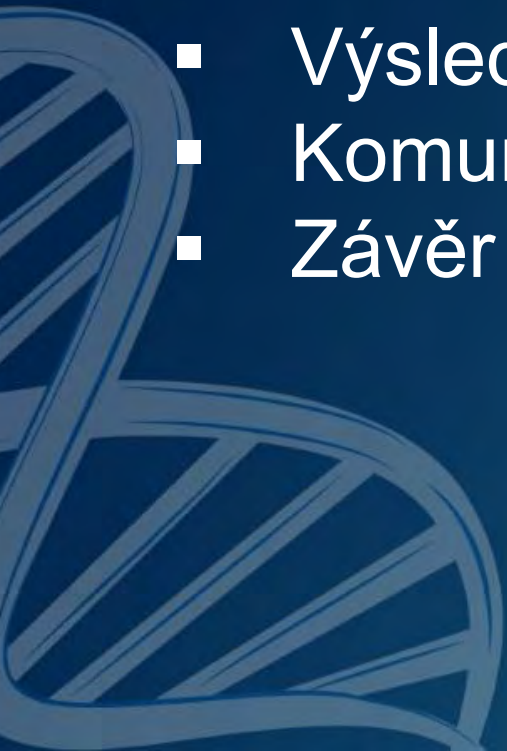

Jiří Drahoš
předseda Akademie věd ČR

Hlavní body

- Úvod
- Zpráva o činnosti Akademické rady
v období od XLVIII. zasedání
Akademického sněmu
- Výsledky výzkumné činnosti
- Komunikace s veřejností
- Závěr

Zpráva o činnosti AR

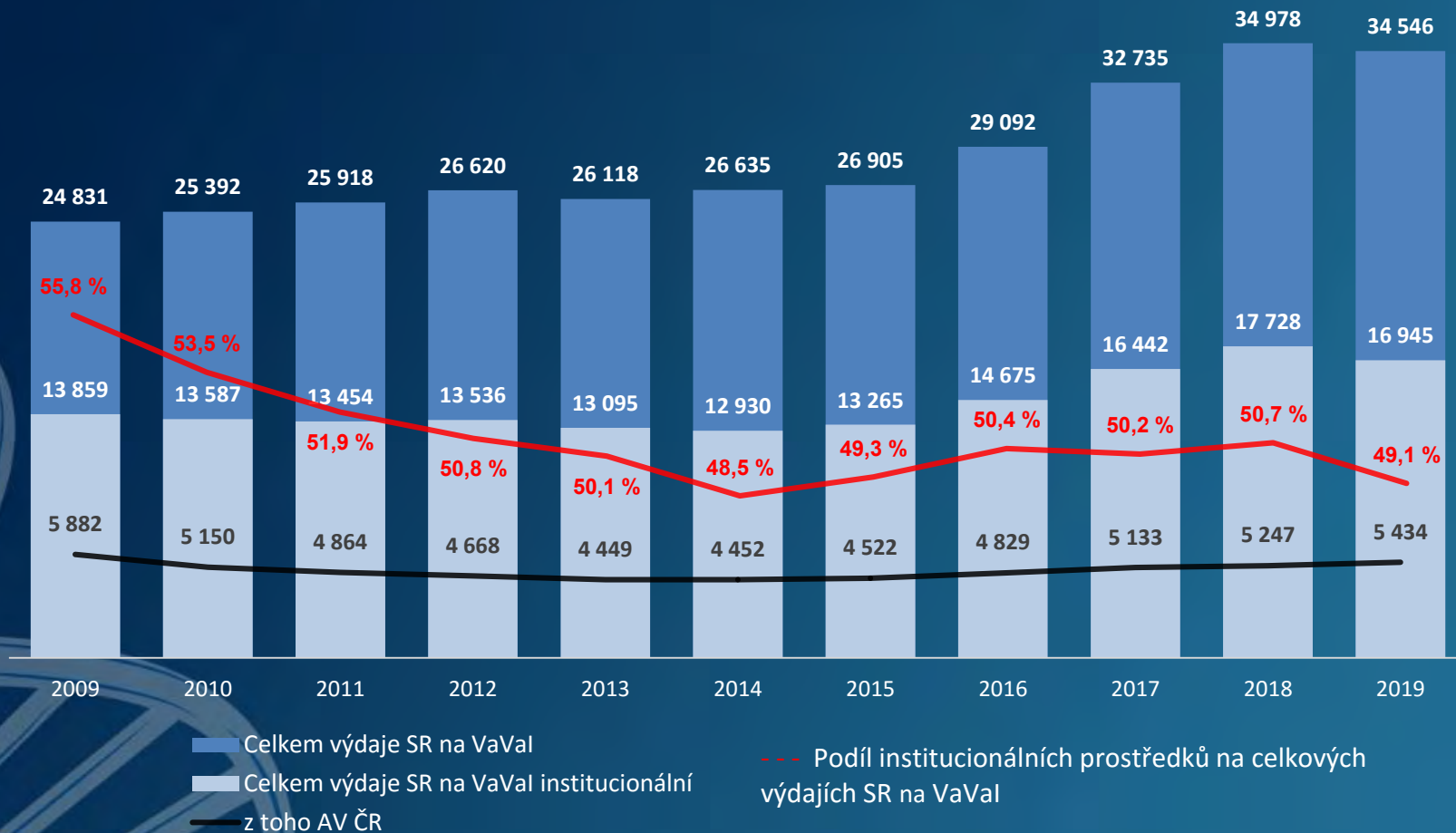

- Státní rozpočet ČR na VaVal (2017–2019)
- Příprava nového zákona o podpoře VaVal
- Metodika hodnocení 2017+
- Doktorské studijní programy
- Aktualizace Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR
- Realizace „Strategie AV21“
- Evropská agenda
- Situace v Ústavu experimentální medicíny

Výdaje SR na VaVal

Schválené rozpočtové výdaje na VaVal

(mil. Kč; podíl v %)

Zdroj: AV ČR

Zpráva o činnosti AR

Zákon o podpoře VaVal

- Zákon v paragrafovaném znění by měl být předložen vládě do konce března příštího roku.
- Sledujeme zejména tu část zákona, která se týká zřízení Ministerstva pro výzkum a vývoj.

Zpráva o činnosti AR

Metodika hodnocení 2017+

- Jde o krok správným směrem, jehož smyslem je kvalitativní hodnocení VO, nikoli tedy pouze jejich výsledků.
- Metodika rozčleňuje VO na základě jejich role a poslání v systému VaVal do tří skupin s odděleným hodnocením a financováním.
- Navržené hodnocení je vícesložkové a v řadě ohledů vychází z nedávného hodnocení ústavů a týmů v AV ČR.

Zpráva o činnosti AR

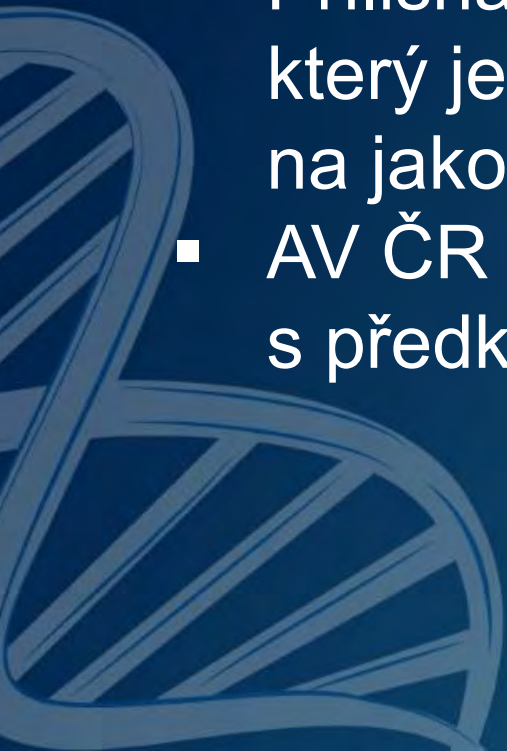
Doktorské studijní programy

- Uskutečňování doktorských studijních programů bude probíhat v rámci institucionálních akreditací na základě nových smluvních ujednání mezi VŠ a pracovišti AV ČR.
- Budeme usilovat o to, abychom zajistili co nejsnazší přechod na nové podmínky.
- Současné uspořádání stále nedovoluje plně využít potenciálu AV ČR v této oblasti.

Zpráva o činnosti AR

Aktualizace Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci ČR (tzv. Národní RIS3 strategie)

- Přílišná marginalizace základního výzkumu, který je v dokumentu redukován pouze na jakousi „službu“ pro aplikační sféru.
- AV ČR vyjádřila zásadní nesouhlas s předkládanou podobou materiálu.

Zpráva o činnosti AR

Realizace Strategie AV21

- Strategie AV21 významnou měrou přispívá k naplňování aplikačního potenciálu AV ČR.
- Podrobná zpráva o výsledcích za léta 2015–2016 bude zveřejněna na webových stránkách AV ČR a bude publikována i tiskem.
- Vedle akademických institucí se podařilo navázat spolupráci s řadou průmyslových a komerčních subjektů a s mnoha institucemi veřejného sektoru a státní správy.

Zpráva o činnosti AR

Koncepce rozvoje činnosti Akademie věd České republiky

- Vzhledem k významu tohoto dokumentu pro další činnost AV ČR se mu budu věnovat podrobněji v samostatném bodu dnešního zasedání Akademického sněmu.

Zpráva o činnosti AR

Evropská agenda

- Příprava a formování nových výzev Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.
- Nastavení rovných podmínek ve výzkumu pro vysoké školy a další výzkumné organizace.
- Sledujeme situaci v Operačních programech Praha – pól růstu a Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

Zpráva o činnosti AR

Situace v Ústavu experimentální medicíny

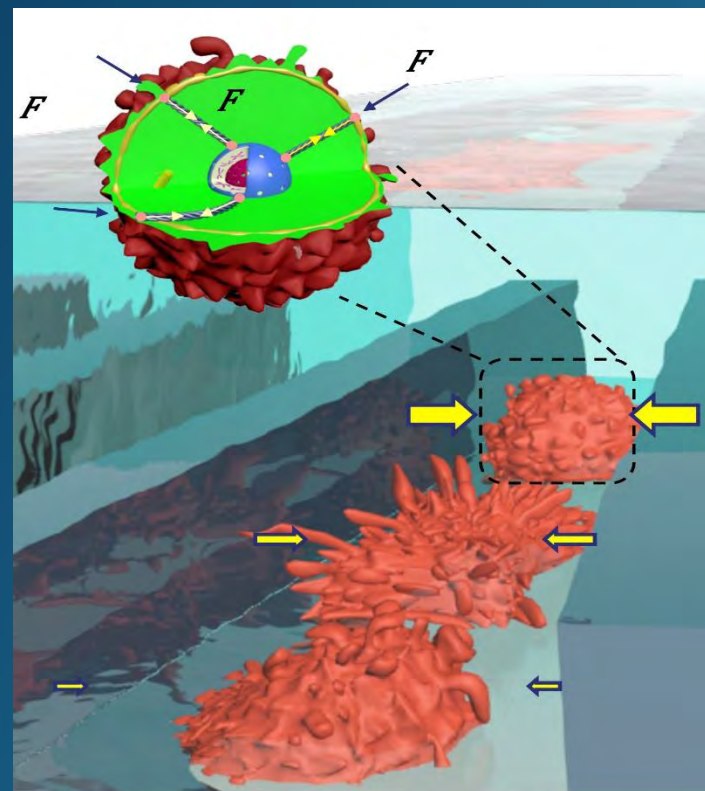
- Rezignace prof. Evy Sykové na funkci ředitelky ústavu.
- Přijetí následujících opatření:
  - kontrola hospodaření;
  - jmenování nových členů Dozorčí rady;
  - zvolení nové Rady ÚEM;
  - jmenování dr. Miroslavy Anděrové do funkce ředitelky ústavu.
- Zabránit opakování podobné situace je možné především důsledným dodržováním Etického kodexu pracovníků Akademie věd na všech pracovištích.

Výsledky výzkumné činnosti

Oblast věd o neživé přírodě

- Skupině z Fyzikálního ústavu se ve spolupráci s Ústavem experimentální medicíny, IKEM a zahraničním partnerem z Francie podařilo prokázat, že různá topografie kultivačního prostředí, které obklopuje buňky, mění jejich jadernou morfologii a kolektivní buněčné chování. Tyto objevy mohou sloužit pro optimalizaci a kontrolovaný růst tkání pro aplikace ve tkáňovém inženýrství a buněčné terapii.

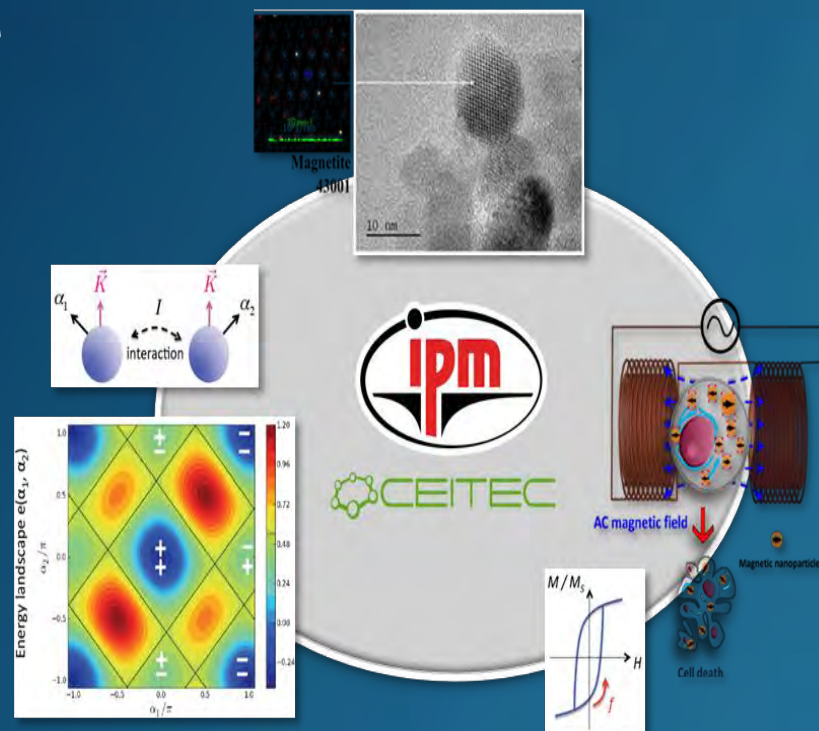
Působení mechanických sil
vyvolaných geometrickým
omezením na živé buňky.

Výsledky výzkumné činnosti

Oblast věd o neživé přírodě

- Ústav fyziky materiálů ve spolupráci se Středoevropským technologickým institutem (CEITEC) začíná rozvíjet výzkum v interdisciplinární oblasti elektronové mikroskopie struktury a měření fyzikálních vlastností funkcionalizovaných nanočástic pro léčbu rakoviny.

Na obrázku je znázorněn teorii vedený cyklus vývoje nových nanočástic pro léčbu rakoviny na bázi oxidů železa.

Výsledky výzkumné činnosti

Oblast věd o živé přírodě a chemických věd

- Vědci z Ústavu makromolekulární chemie ve spolupráci se společností Beznoska a výzkumníky z 1. lékařské fakulty UK vyvinuli nový postup, jak pomocí ionizovaného záření modifikovat strukturu materiálu kloubních náhrad a prodloužit tak jejich životnost. V současné době se kloubní náhrady se zvýšenou životností zavádějí do výroby.

Ilustrační foto.

Výsledky výzkumné činnosti

Oblast věd o živé přírodě a chemických věd

- Vědci z Biologického centra zahájili výzkum mořských prvoků – diplomemidů. Mezinárodní expedici TARA Oceans se podařil nečekaný objev. Ukázalo se, že diplomemidi svou početností, druhovou bohatostí i výskytem patří k významným organismům ve světovém oceánu. Byla prokázána existence desítek tisíc druhů diplomemidů.

Prvok Diplonema papillatum.

Výsledky výzkumné činnosti

Oblast humanitních a společenských věd

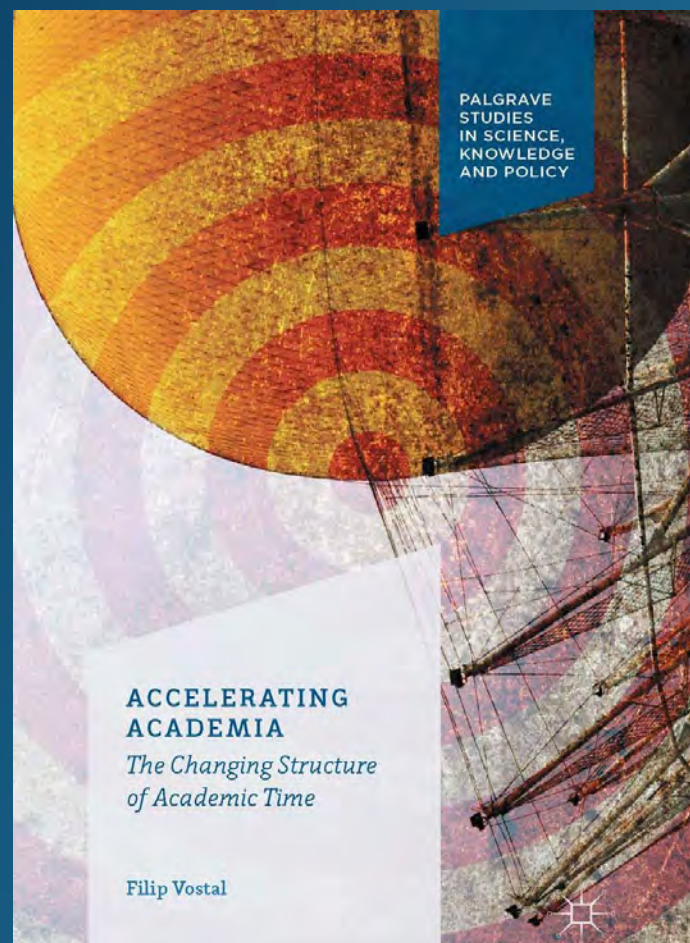
- Odborníci z Ústavu dějin umění, Slovanského ústavu a Kabinetu hudební historie z Etnologického ústavu ve spolupráci s Benediktinským opatstvím Panny Marie a sv. Jeronýma v Emauzích uspořádali u příležitosti 700. výročí narození Karla IV. v prostorách Emauzského kláštera výstavu *Slovanský klášter Karla IV. Zbožnost, umění, vzdělanost*.

Výsledky výzkumné činnosti

Oblast humanitních a společenských věd

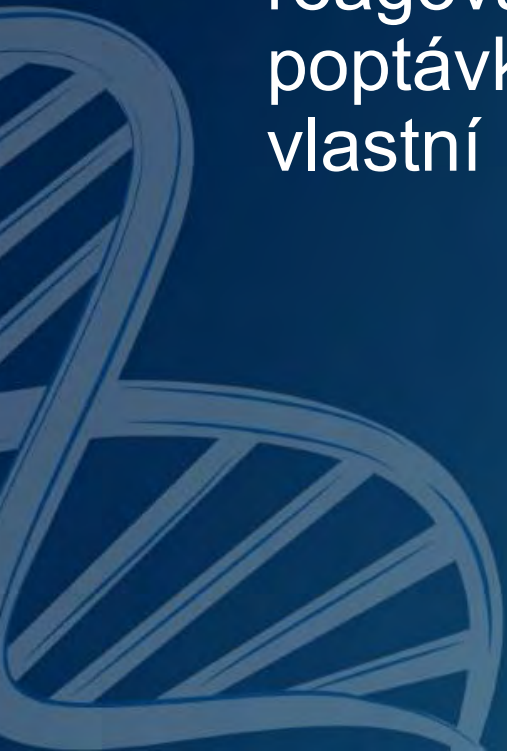
- Prestižní nakladatelství Palgrave Macmillan vydalo knihu *Accelerating Academia: The Changing Structure of Academic Time*. Autor Filip Vostal z Filosofického ústavu v ní představuje první ucelené zkoumání teorie sociálního zrychlení v akademickém prostředí, což mnohdy vede k vytváření „textů bez čtenářů“.

Komunikace s veřejností

- Podpora veřejnosti je pro existenci AV ČR a úspěšný rozvoj jejích pracovišť zcela zásadní.
- AV ČR projektem Strategie AV21 pružně reagovala na zvýšenou společenskou poptávku po praktickém uplatnění výsledků vlastní badatelské práce.

Komunikace s veřejností

Cyklus slavnostních přednášek „AV ČR – špičkový výzkum ve veřejném zájmu“

- „Ve znamení císaře Karla IV. a mistra Jana Husa“
(František Šmahel)

- „Může genetika zachránit lidstvo před hladem?“
(Jaroslav Doležel)

Komunikace s veřejností

Aktivity na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

- Seminář „Pařížská dohoda o klimatu 2015 a její dopady na Českou republiku“ (30. 3. 2016)
- Seminář „Potenciál těžby lithia v ČR a jeho využití v pokročilých technologiích“ (17. 10. 2016)

Komunikace s veřejností

Aktivity na půdě Senátu Parlamentu ČR

- Vernisáž výstavy „Dílo Karla IV. v běhu staletí“ (21. 1. 2016)
- 4. národní konference o genderu a vědě „moje instituce, moje zodpovědnost“ (22. 6. 2016)
- Konference „Obraz Karla IV. v moderní době“ (13. 9. 2016)

Komunikace s veřejností

**Nové pořady
o vědě
v České televizi**

- AV ČR je pro ČT klíčovou spolupracující institucí
- Ustavení nové redakce „Věda 24“
- Program ČT24 průběžně informuje o významných osobnostech a událostech z jednotlivých pracovišť AV ČR

Komunikace s veřejností

Aktivity Střediska společných činností

Největší vědecký festival v České republice

Ve dnech 19.–21. května 2016
se uskutečnil druhý ročník
Veletrhu vědy v PVA EXPO Praha
v Letňanech

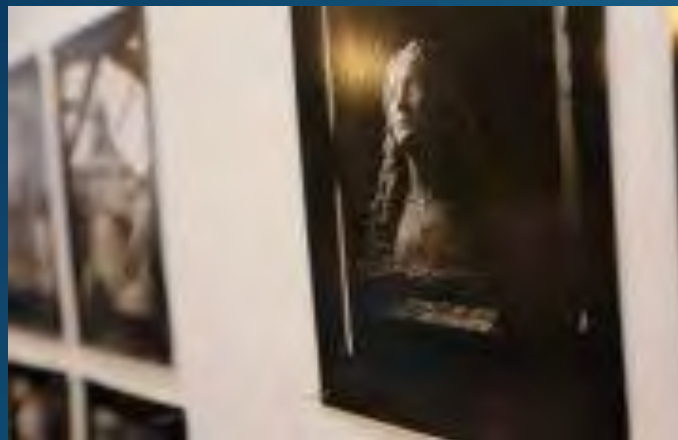
Otevřená věda – popularizace
VaV a podpora badatelsky
orientované výuky na základních
a středních školách

Komunikace s veřejností

Galerie Věda a umění, Národní 3, Praha 1

**SEDM VĚŽÍ. Karel IV.
pohledem akademiků
(1316–2016)**

**JOSEF SUDEK:
V ATELIÉRU**

Komunikace s veřejností

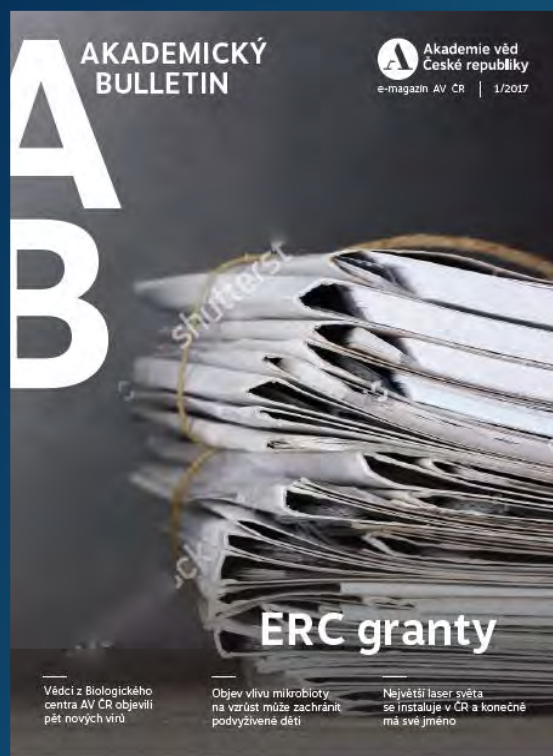
Role pracovišť AV ČR

- Hlavní roli v popularizaci výsledků vědy mají jednotlivá pracoviště AV ČR:
  - organizování Dnů otevřených dveří;
  - přednášková a výstavní činnost;
  - organizování studentských vědeckých soutěží;
  - vydávání vlastních publikací a zapojení do mezinárodní sítě vědeckých časopisů;
  - účast na veřejných diskusích na odborná témata atd.

Komunikace s veřejností

Nová koncepce oficiálních časopisů Akademie věd

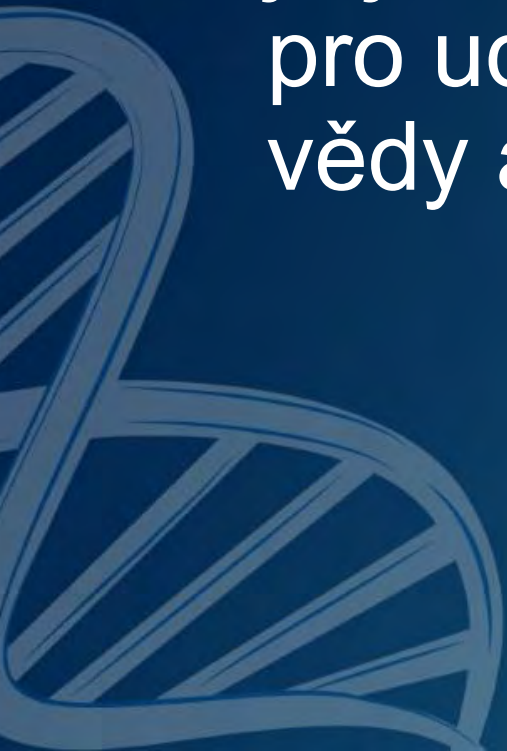
Komunikace s veřejností

Soukromí podporovatelé vědy a výzkumu

- Patrně nejvýznamnější soukromou aktivitou v tomto směru je Nadační fond Neuron Karla Janečka na podporu vědy, který rozvíjí moderní mecenášství v oblasti vědy a výzkumu v ČR.

- Mějme na paměti, že důvěra veřejnosti ve vědu a její přínos je jednou z důležitých podmínek pro udržení nezbytné autonomie vědy a jejích institucí.

Děkuji za pozornost
